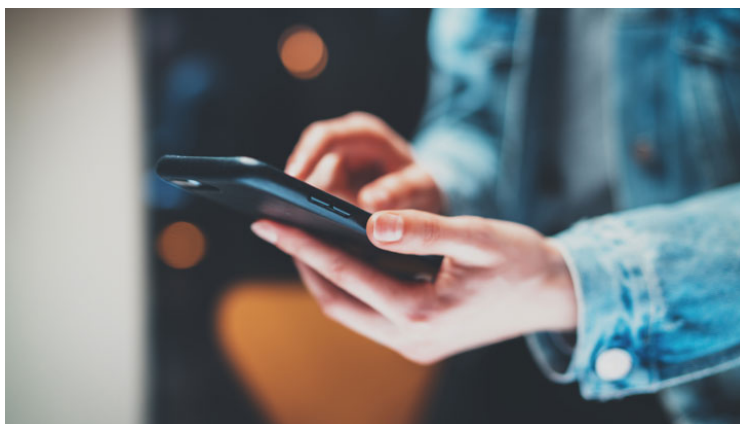

29/10/2018

Són les TIC utilitzades adequadament entre els joves d'Educació Secundària?

El protagonisme de les TIC (Tecnologies d'informació i Comunicació), com internet i els dispositius mòbils, en la vida quotidiana dels joves és ben conegut. De fet, s'han realitzat diferents estudis analitzant l'ús d'aquestes on s'han destacat els seus beneficis en àmbits educatius. Tanmateix, un grup d'investigació de l'Àrea de didàctica i d'Organització Educativa ha analitzat els usos problemàtics de les TIC entre joves en un context escolar i personal i ha conclòs que aquests usos es vinculen més al aprenentatge i les relacions a l'aula que a les relacions purament personals. Els joves majors d'edat són els que tenen més probabilitat d'incórrer en comportaments inadequats.

iStockPhoto: Pinkypills

L'Enquesta sobre Equipament i Ús de Tecnologies d'Informació i Comunicació en les Llars de 2017 realitzada per l'Institut Nacional d'Estadística (INE) indica que el 98% dels joves d'entre 16 i 24 anys utilitza internet (el que suposa un increment de 16,7 punts respecte el 2006) i que el 99% ha utilitzat un telèfon mòbil en els últims tres mesos. En el cas dels nens d'entre 10 i 15 anys, l'INE estableix que en 2017 el

92,4% van utilitzar l'ordinador, el 95,1% van accedir internet i el 69,1% disposen de telèfon mòbil. Aquestes dades posen en evidència el protagonisme que tenen les TIC, especialment internet i els dispositius mòbils, en la vida quotidiana dels joves.

Són abundants els estudis que analitzen l'ús de les TIC entre els joves des de diferents perspectives (ex., ús segur d'internet, paper de les famílies, xarxes socials, videojocs, etc.). Entre aquests estudis, destaquen els realitzats en i des de l'àmbit educatiu, que aborden, habitualment, l'anàlisi de l'ús de la tecnologia a l'aula i, especialment, la seva contribució als processos d'ensenyament i aprenentatge. En menor mesura, també trobem investigacions que analitzen la incorporació de les TIC en el context escolar des d'una perspectiva més organitzativa i que es centren en les infraestructures, l'accés a internet, el suport tècnic-administratiu al professorat, la cultura organitzativa, la promoció de la col·laboració i la participació o les polítiques sobre TIC.

La majoria d'aquestes aportacions sobre l'ús de les TIC en educació destaquen el seu caràcter neutral o fins i tot beneficiós, sent realment escassos els estudis que s'han interessat pels usos poc ètics, inadequats o disfuncionals de les TIC que realitzen els joves en el marc del sistema educatiu.

El propòsit d'aquest estudi, publicat en el volum 56 de la revista *Comunicar* (Rodríguez-Gómez, Castro, & Meneses, 2018), i desenvolupat com a part del projecte "Usos i abusos de les tecnologies de la informació i comunicació en adolescents", finançat per la Fundació Mapfre i coordinat per Diego Castro i Joaquín Gairín, és analitzar els usos problemàtics de les TIC entre joves en el seu àmbit personal i escolar. El treball de camp va consistir en l'aplicació d'un qüestionari a una mostra d'1.052 joves amb edats compreses entre 12 i 18 anys que cursaven estudis d'Educació Secundària Obligatòria i Postobligatoria. El 48,1% dels joves eren dones i la seva edat mitjana era 16,81 anys.

Els resultats obtinguts indiquen que els usos problemàtics de les TIC entre els joves es vinculen, en major mesura, als processos d'aprenentatge i les relacions d'aula i, en menor mesura, a l'àmbit purament personal. Així mateix, aquests resultats posen en evidència una relació entre els usos problemàtics en l'àmbit personal i escolar, sent els nois de major edat i que utilitzen intensivament els dispositius mòbils els que més probabilitats tenen d'incórrer en aquest tipus de comportaments. L'ús de la tecnologia mòbil explica en gran mesura les conductes inadequades en l'ús de les TIC en els àmbits personal i escolar entre els joves, la qual cosa justifica la necessitat de promoure actuacions que contribueixin a un ús més responsable d'aquest tipus tecnologia en tots els àmbits de la seva vida personal, escolar i social.

David Rodríguez-Gómez

Departament de Pedagogia Aplicada

Universitat Autònoma de Barcelona

David.Rodriguez.Gomez@uab.cat

Referències

[View low-bandwidth version](#)